28/08/2020

Љетна школа вјеронауке: Свето причешће – извор здравља или извор болести

Љетна школа вјеронауке при цркви светог Ђорђа, коју води свештеник Драган Станишић, овим предавањем завршава наставу која је била посвећена новозавјетним јеванђелским извјештајима: Марка, Луке, Јована и Матеја. Током наставе дати су и прикази књига владика: Амфилохија, Атанасија и Иринеја, истакнутих теолога нашег времена.

Дат је и приказ књиге „Катихезе“ светог Кирила Јерусалимског. Ова школа наставља рад новим пројектом, под називом „Дани Добротољубља од Крстов-дана до Аранђелов-дана“ (27. септембар-21.новембар). Полазници школе биће упознати са зборником духовник поука аскетских отаца „Добротољубље“.

Епископ бачки др Иринеј: Свето Причешће – извор здравља или извор болести
Владика Иринеј, када говори о причешћу, почиње од Тајне вечере, наводећи сами тај догађај који је посвједочен у Матејевом, Марковом и Лукином јеванђељу: И узевши хљеб заблагодари, преломи га и даде им говорећи: Ово

је тијело моје које се даје за вас; ово чините за мој спомен. А тако и чашу по вечери, говорећи: Ова је чаша Нови Завјет у крви мојој, која се за вас пролијева (Лк. 22, 19-21). Он наводи да се хришћани већ двије хиљаде година причешћују на исти начин, очекујући исцјељење душе и тијела и молећи се да им буде на радост и спасење. Од прве Свете Евхаристије и првог Светог Причешћа на Тајној Вечери Христовој па све до данас – а тако ће бити и до краја историје – служи се ова Литургија и на њој се хришћани причешћују .

Питање: да ли причешће може бити преносилац заразних болести, што је и смисао и разлог писања студије, он објашњава са становишта богословски утемељеног црквеног искуства. Наводи ријечи светог Симеона Богослова, да Тајна причешћа блиста огњем Божанства и да су кроз ту Тајну неисказиво помијешани и сједињени они који се причешћују на Светој Литургији. Сматра да причешће не може бити узрок болести, али исто тако да то није неки хемијски састојак против вируса. То је по њему Тајна која надилази природне законе и највиши а и најдубљи смисао све творевине. Владика на више мјеста поводом ове теме наводи богослужбени аргумент да Свето Причешће јесте Лијек бесмртности.

Владика Иринеј током свог говора о Причешћу користи ријечи које су узвишене, драгоцјене и свете: Вечера Господња, Животворне тајне, Свјетлост истинита , Светиње које су пред нама, Лијек бесмртности , Хљеб живота, Чаша благослова , Часни дарови, Царство Божије, Небеска тајна, Доброчинство, Евхаристија (Благодарење) и др. Наглашава да благодатно-подвижничко просвећење и озарење од Духа Светога учесници Свете Литургије добијају, у смислу да и сами постају Тијело Христово које даје нови живот свијету. Владика наводи ријечи светог Иринеја Лионског да је наша вјера у сагласју са Евхаристијом и сама Евхаристија је у сагласју са нашом вјером, то је дјелотворна и животворна вјера, побожност чиста и непорочна пред Богом (Јак. 1,27).

Нема начина да се неко причести без додира, каже Иринеј, јер таква је то Тајна да прожима и допире до свих својстава тјелесног и духовног састава човјека. По њему, бесмислени су покушаји да се због опасности заразе причешће оспори, јер и они који се не причешћују, чини се, да још више оболијевају од заразног вируса. По Иринеју, Причешће и света Тајна јелеосвећења су управо благодатне силе исцјељења, али не на магијски начин, већ у смислу вјере словесних личности којима искуство Цркве није страно. Владика Иринеј напомиње да је индивидуалистичко размишљање или домишљање о Цркви постало свакодневна појава, нарочито у наше вријеме.

Нема Цркве, каже Владика, ако се не служи Литургија. Литургија је истозначна са Тајном Цркве . Црква, то је Дом Господњи и неодвојива је од присуства и дејства Божијег. Свето Причешће, као врхунац свенародног акта – догађај приноса, не може бити ометано или оспоравано до те мјере да се укине. У таквом случају свијет би био лишен и самих земаљских плодова, који не би расли да нијесу намијењени Часној трпези .

На крају, Епископ бачки господин Иринеј у својој студији сасвим потврђује и наглашава исказ патријарха Павла, који каже да Црква вјерује да вјерни причешћем постају једно Тијело са Христом и тако долазе у додир са Његовим божанским енергијама. Причешће је извор живота и здравља, а никада болести и заразе. То је, каже Иринеј, и став свих ранијих теолога, међу којима су Јустин Поповић и Николај Велимировић. Наводи и бројне потврде оваквог става међу монасима Свете Горе.

Јеванђеље по Матеју , Јављање Васкрслога Христа
Јеванђеље по Матеју , прво у канону књига Новога Завјета, представља , на извјестан начин , карику која повезује Стари и Нови Завјет. Најчешће, све о чему Јеванђелист говори је пропраћено казивањима (пророштвима) старозавјетним. У њему је садржана готово цјелокупна грађа Јеванђеља по Марку. Почиње Исусовим родословом и рођењем, а завршава јављањем Васкрслога Христа.

Исусове поуке јеванђелист Матеј групише у пет великих цјелина: бесједа на гори (5-7), Исусова упутства ученицима када их шаље да проповиједају (9,35-11,1), параболе о Царству Божијем (13,1-53), црквена бесједа (18,1-19,1) и есхатолошка бесједа (24,1-26,1). Поред ових цјелина постоје и мање: логија о Јовану Крститељу (11,2-19), о чистом и нечистом (15,1-20), о крсту који ученици треба да понесу (16,24-38), о фарисејима (23,1-36) и друге.

Главну тему читавог Јеванђеља чини Исусово учење о Царству Божијем које ће наступити у будућности, а већ је присутно у самој личности Месије, Исуса Христа, који сабира око Себе нови народ Божији, Цркву. Зачетак тога народа представљају дванаесторица ученика. Месија Који сабира Цркву назива се Син Божији и Син човјечији. Он је Онај који посједује власт, Онај који страда зарад избављења човјечанства од гријеха и Онај који ће поново доћи у слави својој . Ово што се остварује у Новом Завјету већ је било најављено у Старом Завјету. Ово Јеванђеље , које је сачувало многе Исусове поуке , црквени оци првих вјекова највише цитирају.

Јеванђеље по Матеју, како га данас познајемо, највјероватније је грчки превод неког првобитног арамејског текста. Црквено предање цјелокупни коначни текст Јеванђеља прихвата и приписује Матеју. То је важно нагласити, јер за Цркву превасходни значај има то колико је сами извјештај потврђен Духом Светим, а,такође, личност сваког свештеног писца уважава се према том критеријуму. Следствено томе, можемо рећи да су основни извори Јеванђеља по Матеју:

1) збирке логија на арамејском ; 2)Јеванђеље по Марку и 3) предање Цркве у којем је и сам Апостол учествовао.

Матејев извјештај о Васкрсењу Христовом је у односу на Луку и Јована мање опширан. Он као прве свједоке наводи Марију Магдалину и другу Марију, које су похитале да јаве ученицима, који су Га и сами касније видјели у Галилеји на Гори. Матеј каже да су Му се тада неки поклонили, а неки посумњали. Он описује како им приступи Васкрсли Христос говорећи: Даде ми се свака власт на небу и на земљи. Идите, дакле , и научите све народе крстећи их у име Оца и Сина и Светога Духа. Учећи их да држе све што вам заповиједио; и, ево,ја сам са вама у све дане до свршетка вијек(28, 18-20). Код Марка се каже: “ проповиједајте јеванђеље сваком створењу“(16,15). Јављање Васкрслог Христа је радосна вијест не само Јеврејима, већ свим народима . Ове јеванђелске ријечи о крштењу свих народа се читају приликом чина крштења, тј. уласка у Цркву. Уласком у Цркву, по Матеју, сви народи примају вјеру и сазнање да ће Христос са њима бити у све дане до свршетка вијека . Учење о томе да свако створење може познати оно што се десило на освитку првог дана недјеље, Васкрсење Христово из мртвих, најзначајнија је логија (исказ) Матејеве збирке о догађајима Христовог живота.

mitropolija.com